■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی ■ سردبیر: روحا... رجایی

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۴۲۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

پنجشنبه ۱ خرداد ۱۳۹۹ | ۲۷ رمضان ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست و یکم - شماره ۵۶۶۶ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Thursday - 2020 May 21

حدیث روز: بحارالانوار
پیامبر اسلام (ص): در طلب دنیا معتدل باشید و حرص نزنید، زیرا به هر کس هر چه قسمت اوست می‌رسد.

پلک احساس: مولانا
معشوقه به سامان شد تا باد چنین بادا
کفرش همه ایمان شد تا باد چنین بادا

دعای روز بیست و هفتم ماه مبارک رمضان
اللهمّ ارْزُقْنی فیهِ فَضْلَ لَیْلَةِ القَدْرِ وصَیِّرْ أموری فیهِ من العُسْرِ الی الیُسْرِ واقْبَلْ مَعاذیری وحُطّ عنّی الذّنب والوِزْرِ یا رؤوفاً بِعبادِهِ الصّالِحین.

خدایا روزی کن مرا در آن فضیلت شب قدر را و بگردان در آن کارهای مرا از سختی به آسانی و بپذیر عذرهایم و بریز از من گناه و بارگران را ای مهربان به بندگان شایسته خویش.

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۳/۰۱ — غروب آفتاب: ۲۰/۰۷
اذان مغرب: ۲۰/۲۸ — نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۰
اذان صبح (فردا): ۴/۱۴ — طلوع خورشید (فردا): ۵/۵۴

پیش‌بینی آب و هوا جمعه

تهران	اهواز	اصفهان	تبریز	رشت	شیراز	مشهد	کرمان
۲۱ / ۳۲	۲۶ / ۴۵	۱۶ / ۳۰	۱۶ / ۳۰	۲۱ / ۳۴	۱۸ / ۳۰	۱۶ / ۳۰	۱۳ / ۲۸

امروز در تاریخ:
- زادروز عباس یمینی‌شریف، شاعر و نویسنده کودکان (۱۲۹۸ ش)
- درگذشت ویکتور هوگو، نویسنده فرانسوی (۱۸۸۵ م)

بوق اشغال

گفت‌وگو با اردشیر رستمی، کاریکاتوریست، شاعر و بازیگر

نمی‌خواهم سیاره‌ام را عوض کنم

علی مظاهری
روزنامه‌نگار

هستی‌مون. کجا می‌خوایم بریم. روزی یه ساعت با خودمون قدم بزنیم، خلوت کنیم، این کمترین چیزیه که از یه انسان میشه انتظار داشت. ما سالانه یه ربع نه برای خودمون وقت میذاریم نه برای خدامون، بعد میگیم چرا زندگیمون اینجوری شد. ذهن هم مث فضا آلوده و کثیف میشه. همه چیز رو نباید توی ذهن ریخت.

درباره راز جاودانگی که سخن گفتیم، پاسخ داد: زمان، بحث مهمیه. گذشته‌ها مثلا کادو دادن چند تخم مرغ یا بیتی شعر توی ذهن می‌موند اما امروز حتی یه خونه به کسی هدیه کنی، ککش شاید نگزه. جامعه مصرفی اجازه ساخته‌شدن چنین کسانی رو نمیده که جاودانه‌اند، که رازهایی رو از هستی درک می‌کنن و به فعل درمیارن. انسان‌ها کیفیت دریافت رو از دست داده‌اند. به قول مولوی: این که می‌بینی بسان آدم است / نیست آدم در غلاف آدم است / ای بسا ابلیس آدم رو که هست / پس به هر دستی نشاید داد دست

عکس: مجید آزاد/ جام جم

باسم‌ا...

با طرح‌های اردشیر رستمی خیلی زندگی کردم، آثاری پذیرفته شده که حالا در ذهن جامعه زندگی می‌کنن مثلا توی گلدوزی بلوچ‌ها و کردها می‌بینی‌شون. حالا گفت‌وگویی رو می‌خونین که زمان زیادی صرفش شده؛ زمان‌های شکوفا و سبز، بارآور و روح‌پرور.

وقتی به انسان برگزیده‌تون نگاه می‌کنین؟ پاسخ اردشیر رستمی: برگزیدگان خدا کودکان، نوجوون‌ها و جوون‌ها هستن، به اینا نگاه می‌کنم؛ ما جوون‌ها رو آلوده کردیم. مقصر ماییم که نتونستیم پدران و مربیان خوبی باشیم. تو مسؤول مراقبت از نهالی هستی که کاشتی. به همه چی حتی پاپ کورن فکر می‌کنیم جز خودمون، جز معرفت و

خورشیدی که در قلب شما می‌تابه؟
لبخند یه کودک، رضایت یه مادر

زیباترین لحظه زندگی‌تون؟
دیدن یه مادر افغان که داشت دوتا بچه‌اش رو از مدرسه می‌آورد.

چون انسان‌ها در غربت نمی‌تونن به راحتی بخندن؟
وقتی دیدم گفتم خدا ممنونم این رو به من نشون دادی. ما شمال و غرب نداریم. همه زمین مال انسانه. مگه چقدر زنده‌ایم. چرا به انسان سخت می‌گیریم حیاتش رو؟

اگه آدم‌ها مث کاریکاتورشون بودن؟
بیان یه موقعیت تاییدش نیست انکارشه بیشتر.

اگه به حرف شاعر گوش می‌کردیم؛ کسی به فکر گل‌ها نیست؟
مشکلات‌مون کمتر می‌شد، مثل دورشدن انسان از معرفت، از طبیعت.

نهایت تمام نیروها پیوستن است به اصل روشن خورشید!
ببین چه قشنگ خدا رو تصویر کرده. خدا رو به شعور نور تعریف کرده.

اگه طرح‌ها خواستگار نداشتن؟
یعنی اون کاره نیستیم. هیچی رو با زور نمی‌شه به جهان تحمیل کرد.

شده کسی با کارهاتون متحول بشه؟
بله با کارهای همه‌مون. دخترهای زاهدان روی بالش گلدوزی کردن [طرح‌های رستمی رو] کردستان دامنه‌های شاهو روی پرده‌هاشون گلدوزی کردن.

این غرورانگیزه؟
نه! امانت‌هایی هست که باید تحویل بدیم.

وظیفه هنرمند؟
چیز خوبی که پیدا کرد مسیرش رو باز کنه تا حقیقتش بره به هستی برسه و تکثیرش کنه.

اگه از خوبی‌ها نگیم؟
به بدی کمک کردیم.

اگر خط‌هاتون همکاری نکنن؟
بعضی وقت‌ها. نشون میده کار بدی کردم. باید پالوده بشم تا بتونم کار کنم، راحت نیست.

اگه خدای نکرده کرونا به جون خط‌ها بیفته؟
خیلی چیزهای بدتر از کرونا با ما بوده؛ جنگ‌ها، اخبار منفی.

هیچ جنگی مثل کرونا آدم رو سر جاش ننشونده!
کرونا خدمت بزرگی به بشریت کرده. یه کم آدم‌مون کرده.

تصور بفرمایین خط‌های طراحی‌تون تبدیل بشن به طناب. چه کسی رو با هاش دار می‌زنین؟
هیچ‌وقت این کار رو نمی‌کنم.

اگه طناب بشن؟
طناب‌های نجات‌دهنده ما از مرداب‌هایی میشن که بشریت داره در اونا غرق می‌شه توی اروپا، آمریکا.

اگه خط‌ها دام بشن؟
هیچ‌وقت چنین نخواهد شد.

برای پرنده‌هایی که به چگی کشتین فاتحه می‌فرستین؟
بله از آسمون معذرت‌خواهی می‌کنم.

شده نازکاری رو بکشین؟
صدها بار! هر کاری می‌کنی نمی‌شه، اشکت رو درمیاره.

اگه خسته بشن، خستگی خط‌ها رو چه جور در می‌کنین؟
باید به حرفش گوش کنی بذاری نفس بکشه وگرنه اذیت میشه.

شده خط، شما رو کابوسش تصور کنه؟
بله وقتی برای پول کارکنی خط‌ها میگن چیکار می‌کنی.

خط‌ها به شما آرامش میدن یا برعکس؟
اونا به من آرامش میدن.

خط شما با چی همراهه؟
یه مسیر نورانی رو طی می‌کنه با خورشید، بارون

انگشتاتون توی آب جوونه می‌زنه؟
همه جوونه می‌زنن. هرکس به نوعی.

اگه مجبور بشین سیگار بفروشین؟
چه ایرادی داره! ولی قلمم رو نمی‌فروشم.

شده برای کسی خط و نشون بکشین؟
نه.

رودربایستی افتادن برای طراحی؟
زیاد.

لبخندی که اصلا ترسیم نشد؟
صحنه خانواده‌ای که با هم راه میرن مثل پاداش هستیه.

طرح‌هاتون به حالتون گریه کردن؟
می‌فهمم چی میگی. آره.

وقتی حال بده؟
طراحی میگه ببخشین نتونستم برات کاری بکنم یا چه‌کاری برات بکنم.

زندگی انسان رو چی ارزشمند می‌کنه؟
رویا. بی رویا جهان تمومه. دلیلی برای زیستن نیست.

شما و رویا؟
رویاهام مسیر زندگیم رو درست کردن.

دلنوازترین شمیم و صدا؟
صدای هستی. بوی بارون و کاهگل.

بوی کسی که دوست دارین.
این رو که نمی‌شه گفت.

چرا نمی‌شه از عشق گفت؟
باید به شکل‌های دیگه گفت. امیلی دیکنسون: حقیقت را به تمامی بگو اما با ایما.

به بینش شما ژرفا میده؟
اندوه! دیدن درد بشر.

درد جاودانگی؟
همون رویای بشری است. هرکس به نوعی اگه بگه ندارم، دروغ گفته.

حسین منزوی؟
از نوابغ زمان. کمتر پیش میاد مثل ایشون نابغه، به هستی ساختگی ما هیچ احترامی قائل نبود.

راز تکرارناپذیری حافظ، مولوی، عطار، فردوسی، هومر و...؟
اینها آبروی زمینن.

چه هاست در سر این قطره محال اندیش؟
این محال بودن این قطره خیلی مهمه. جاودانگی در همین مقاطع کوتاهه. یه هفته تلاش می‌کنی هدیه‌ای فراهم کنی برای دیدن یه ثانیه لبخند یه دوست یا یه کودک.

بن جانسن این لحظات کوتاه رو خوب گفته!
چه سود چونان بلوط تناور سیصدسال آزگار بمانی و آخر کنده‌ای شوی خشک و برهنه/ زنبق یکروزه را زیبایی دوچندان است هرچند همان شب می‌پژمرد/ زیبایی را در مقاطع کوتاه توانی یافت/ و در دم‌های کوتاه می‌توان به جاودانگی رسید.

واقعیت نگفتنی درباره شما؟
نتونستم بزرگ بشم، هرچند انسان‌های بزرگی الگوم بودن دوست داشتم به اندازه، شون یا نصف‌شون بشم.

این چه حسی داره؟
خوشحالم برای این‌که خودم رو گم نکنم.

چرا مهاجرت نکردین؟
من همیشه مهاجرم با کتاب‌ها و شعرهایی که می‌خونم. با فیلم‌هایی که می‌بینم مهاجرت می‌کنم.

اِنی مهاجرٌ الی ا...؟
بله.

راز خودشکوفایی و سرحالی شما؟
امیدوارم واقعی باشه این. نسبت به خودم که زیاد آگاهی ندارم.

ولی...؟
ولی می‌کوشم از جهان لذت ببرم و لذت برای من آموختنه.

اگه یه ماه، خوراک خوب ذهنی نباشه؟
قطعا مریض میشم اگه یک داستان، فیلم یا ترانه خوب نباشه.

حس‌تون از کامل شدن؟
نمی‌تونیم کامل بشیم. انسان موفق می‌تونه در اون مسیر بمونه.

برای تکامل لازمه؟
لحظه به لحظه بیاموزین.

رویایی که عملیاتی نشد؟
اگر هم نشده یا نخواستم یا زمانش نرسیده یا ظرفیتش رو نداشتم.

درصد رضایت از خود؟
ناراضی نیستم. در مسیر چیزهایی که می‌خواستم حرکت کردم.

شرط عشق؟
شما نمی‌تونین شرط بذارین در کار خوب رویان واجب وفا نباشد/ ای زردروی عاشق تو صبرکن وفاکن.

علامت عشق؟
محوشدن در هستی.

پنجره‌های روح‌تون؟
همین چیزهای کوچک، یه ابر، برکه، لبخند و پرواز

غریب نیستین؟
نه. نه. به قول پابلو نرودا من نمی‌خواهم سیاره‌ام را عوض کنم.

وطن روح‌تون؟
توی همونایی که عرض کردم پاییز برگ تگرگ شکفتن گل

بهترین هدیه به دیگران؟
به آدم‌هایی که دوست دارم دفتر می‌دهم می‌تونن بنویسن و در جهان تاثیر بذارن و شاید تکثیر بشن. چون کتاب مراحل خودش رو طی کرده.

یه احساس بهاری؟
شعر ترکی: ای که می‌پرسی شعر جدید چی گفتی مگه شکفتن گل‌ها رویش سبزه‌ها طلوع و دیدن خورشید شعر نیست.

ترانه‌های سنتی؟
همه در ستایش عشق و زندگیه، هیچ ترانه‌ای از مرگ دفاع نمی‌کنه.

توصیه مهم؟
آندره ژید: برای انتقاد دوگوش و برای تعریف یه گوش رو بازکن. پیشنهاد می‌کنم آدم‌ها در ارتباط‌هاشون نه حرف‌ها و اداها بلکه نشانه‌ها رو دنبال کنن، چون فریب نمیدن. نمی‌شه قایم‌شون کرد؛ نشانه مثل لبخند و پوشاک (ویرجینیا وولف)

مرور و عبور با جام جم ۲۰ سال قبل

۷۹/۳/۱

۷۹/۳/۲

در مقابل تحریف امام بایستید

رهبر انقلاب با اشاره به اهمیت مرکز تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره) تاکید کردند: باید با دقت بسیار مراقب بود تا این سرچشمه افکار و اندیشه‌های امام برای کشور و پیروان راه امام همچنان زلال باقی بماند. آیت‌ا... خامنه‌ای لزوم دفاع مرکز تنظیم و نشر آثار امام از حقانیت اندیشه‌های امام را مورد تاکید قرار داده و تصریح کردند: این مرکز باید بدون هراس از جوسازی‌ها در مقابل انتساب برخی مطالب خلاف واقع به امام بایستد و از ایجاد تغییر و تحریف در کلمات و فرمایشات امام جلوگیری کند. (ص۱)

«موج مرده» روی میز تدوین

تدوین فیلم موج مرده جدیدترین فیلم ابراهیم حاتمی‌کیا این هفته به پایان می‌رسد.

تدوین این فیلم را هایده صفی‌یاری به صورت دیجیتالی انجام داده است. داستان موج مرده درباره یک فرمانده نظامی است که سال‌ها پس از پایان جنگ هنوز به آرمان‌های خود پایبند است در حالی که پسر جوانش مثل او فکر نمی‌کند. برخی از عوامل سازنده این فیلم عبارتند از: مدیر فیلمبرداری: محمدرضا سکوت، صدابردار: اصغر شاهوردی، طراح صحنه و لباس: پرویز شیخ‌طادی، مجری طرح: سید ابراهیم اصغرزاده، بازیگران: پرویز پرستویی، آزیتا حاجیان، قاسم زارع و پوپک گلدره (صفحه ۳)

هوای تهران؛ هر روز آلوده‌تر از دیروز

غلظت آلاینده‌های ذرات معلق در هوای تهران همچنان بالاست و نمایشگرها آن را در ساعت ۸ و ۲۱ دقیقه دیروز (یکشنبه) در مرز ورود به مرتبه خطرناک نشان می‌دادند. علاوه بر ذرات معلق غلظت آلاینده اکسید کربن، نیز در هوای تهران در ساعت مخابره خبر بالا بود. پزشکان همچنان به افرادی که دچار مشکلات تنفسی هستند، توصیه می‌کنند از آمد و شد غیرضروری در سطح شهر پرهیز کنند. (صفحه۱۰)

ملاصدرا کلید خورد

تصویربرداری مجموعه تلویزیونی «روشن‌تر از خاموشی» به نویسندگی و کارگردانی حسن فتحی آغاز شد. این سریال در ۲۶ قسمت براساس زندگی محمد بن ابراهیم قوام شیرازی معروف به ملاصدرا ساخته می‌شود. حسن بشکوفه، مجری طرح این مجموعه است. بازیگرانی که در آن ایفای نقش می‌کنند عبارتند از: علی نصیریان (میرداماد)، جمشید مشایخی (شیخ بهایی)، محمدعلی کشاورز (میرفندرسکی) و حسین یاری (ملاصدرا)، کتایون ریاحی (سارا بانو همسر ملاصدار)، پروانه معصومی، فریماه فرجامی، محمود پاک‌نیت، رویا تیموریان و... (صفحه ۱۲)

خداحافظی مهاجرانی با وزارت

عطاءا... مهاجرانی در ستون نقد حال روزنامه اطلاعات نوشت: «می‌اندیشم که از حد لازم، عمر خود را صرف سیاست کرده‌ام. هفتم خرداد، درست ۲۰ سال است که یکسره در کار اجرایی و سیاسی و حکومتی بوده‌ام، به نظر شما کافی نیست؟ مطمئن باشید که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آخرین حلقه سلسله کار اجرایی و سیاسی این جانب است... همیشه در ذهنم یک نویسنده یا یک قصه‌نویس که او را در قفس سیاست محبوس کرده‌ام، فریاد می‌زند که رهایش کنم. این قفس می‌شکند و نویسنده را آزاد می‌کنم که بر هر بام و دری که می‌خواهد برود و بنشیند...» (صفحه ۲)

تمدید کالابرگ‌های مرحله ۱۱

امور اجرایی ستاد بسیج اقتصادی وزارت بازرگانی مهلت اعتبار کالابرگ‌های سهیمه روغن نباتی و قند و شکر شهری را اعلام کرد.

به گزارش واحد مرکزی خبر، کالابرگ‌های شماره ۲۰۱، ۲۱۴، ۲۲۲ شهمیه روغن نباتی و ۲۴۱، ۲۵۲ و ۲۸۰ سهمیه قند و شکر برای مصرف‌کنندگان تا ۲۲ خرداد و برای عاملان فروش تا ۲۵ خرداد تمدید شد. (صفحه ۴)